

Risk in Focus 2023 - Hot topics voor Risicomanagement en Internal Audit

Resultaten van het onderzoek Risk in Focus naar de belangrijkste risico's voor 2023

November 2022

Risk in Focus 2023

Instituut van
Internal Auditors
Nederland

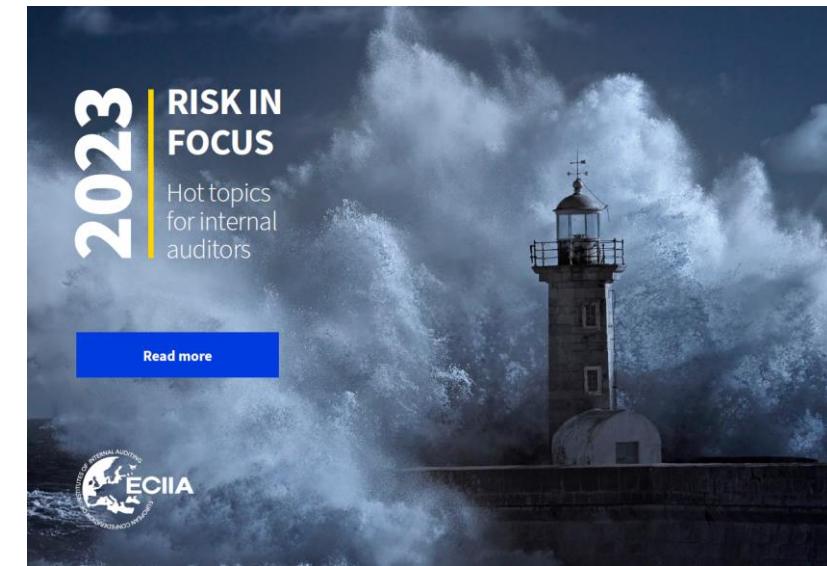
Sam Huibers

November 2022

Het onderzoek Risk in Focus

- Doel: inzicht geven in de uitdagingen die organisaties en hun IAF's kunnen hebben, als hulpmiddel om hun jaarplannen op te stellen, en audits te scopen
- Jaarlijkse studie, sinds 2016 ('Hot topics 2017')
- Output
  - Rapport Risk in Focus 2023
  - Board briefing Risk 2023
- Practical guidance webinars over topics
oktober 2022 / begin 2023

Methode van Onderzoek

- Uitgevoerd door IIA European Institutes Research Group (EIRG)
- 15 landen
- Survey: 834 respondenten (54 Nederlands)
- Ronde tafel bijeenkomsten en interviews 9 experts waaronder ook AC-voorzitters en industrie experts

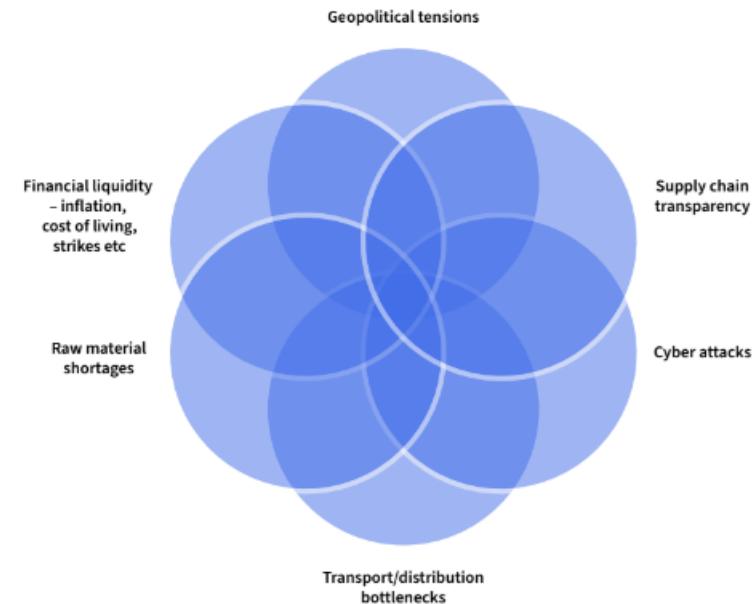
Thema's Risk in Focus 2023

- Geopolitical uncertainty
- Climate change
- Organisational culture
- Cyber and data risk
- Digitalization and new technologies

Rode draad risico's 2023

- Oorlog in Oekraïne / Geopolitieke ontwikkelingen in hot topics
  - Supply chain risico's
  - Insolvabiliteit en financiële crisis
  - Sancties
- Pandemie
  - Corona
  - Hybride werken
  - Digitalisering en nieuwe technologieën
- Black Swans in de Boardroom
- Veel risico's door externe ontwikkelingen

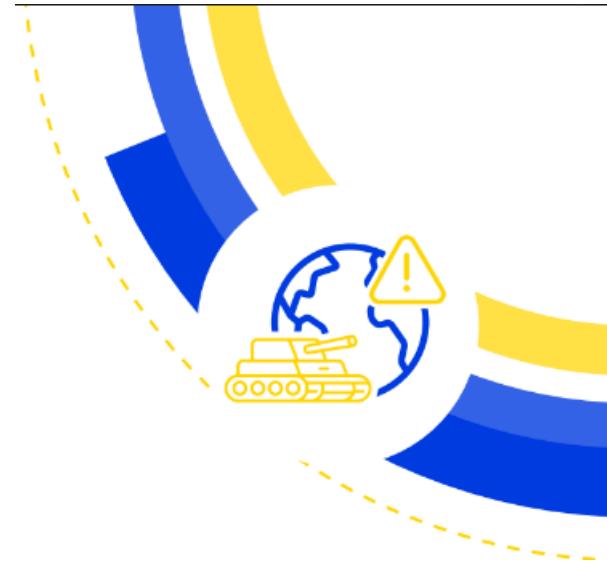
Thema | Geopolitical uncertainty

- Supply chain risico's
- Crisis heeft ook bijgedragen aan insolviteit en liquiditeitscrisis.
- Sancties - risk assessments en controls screening suppliers
- Data governance voor transparantie om compliance gerelateerde boetes en legal akties te voorkomen.

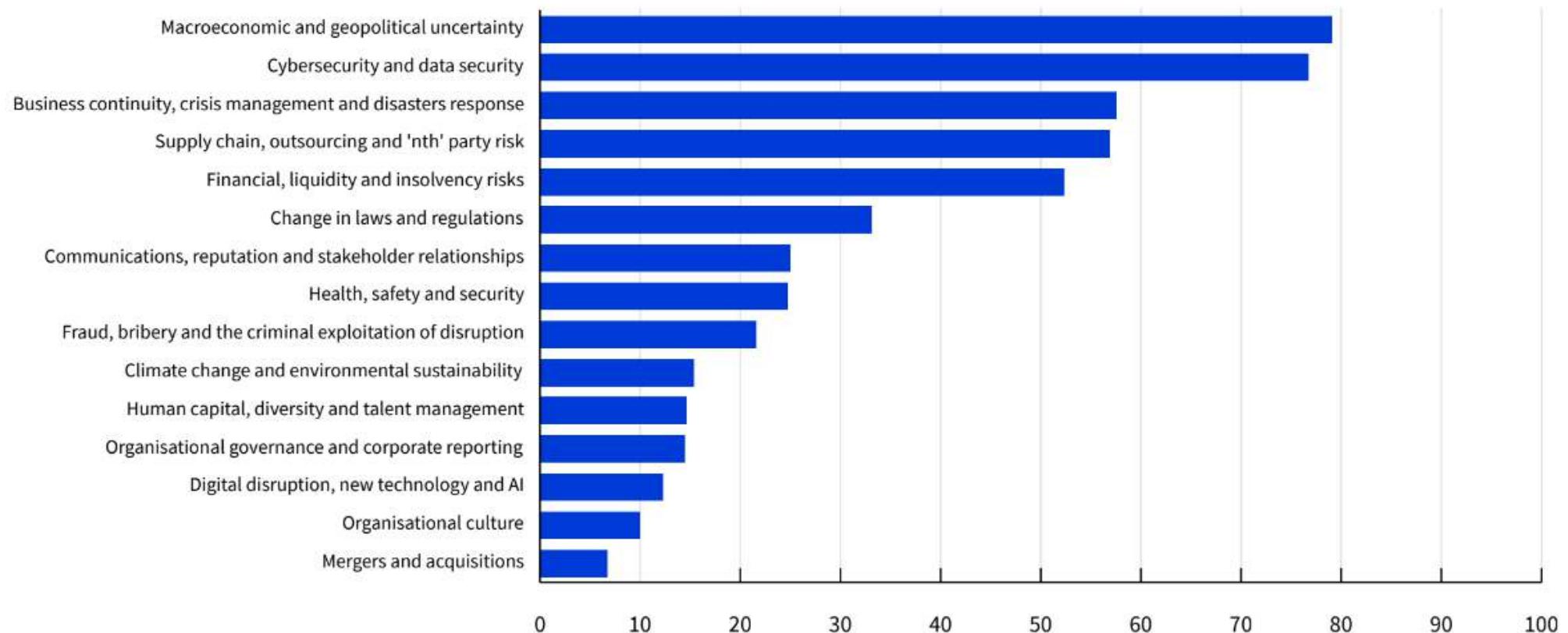
*Oorlog Oekraïne bijgedragen aan stijging naar top 3 van risico's t.o.v. #7 vorig jaar.
#13 waar IAFs tijd aan besteden.*

Top 5 risico's oorlog Oekraïne

- #1 - Macroeconomic and geopolitical uncertainty
- #2 – Cybersecurity and data security
- #3 – Business continuity, crisis management and disasters response
- #4 - Supply chain, outsourcing and '3th' party risk
- #5 - Financial, liquidity and insolvency risks

What top five risks has the War in Ukraine had the most impact on?

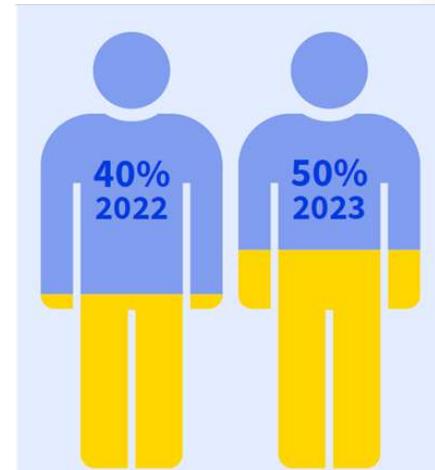
Thema | Climate change

- Rol internal audit IIA Netherlands paper Climate change and environmental risk. Advies assurance on reporting, the risk management van sustainability goals en climate related consultancy.
  - Regelgeving reporting - Conference of parties, European Sustainability reporting targets en International Sustainability Standards Board – internal audit review
  - KPIs en robust data reporting systems
  - Environmental, Social and Governance (ESG) really begins with the “G” of Governance.
  - Grootste uitdaging is skills in audit team
- # 6 top risks 2023, verwachting top 3 binnen 3 jaar tijd met top 4 waar meeste tijd aan wordt besteed.

Thema | human capital, diversity en talent management

- Historisch focus on hard controls en procedures.
- Tendens meer focus IAFs nu op organisatie cultuur.
- Skills gap – vergrijzing en aantrekken jonge medewerkers
- Cultuur hybride werken en inclusion

#2 top risico's 2023,
verwachting top 3
binnen 3 jaar tijd met
top 4 waar meeste
tijd aan wordt
besteed.

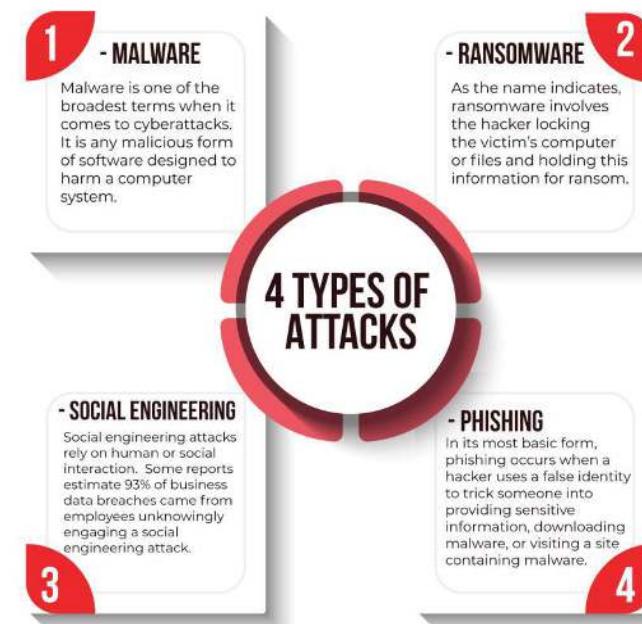

50% citing **human capital, diversity and talent management** as a top five risk this year compared to 40% last year.

Thema | Cybersecurtiy en data security

- Ransomware is service industrie geworden.
- Nog niet altijd voldoende op de agenda van de Board.
- Data security ook 3rd parties zoals cloud service leveranciers beoordelen.
- IA review cyber en data policies en access rights
- Skills in team: tenminste 1 auditor met voldoende know how.

#1 risico in Risk in focus 2023. Ook besteden IAFs hier meeste tijd aan.

Thema | Digital disruption en nieuwe technologieën en AI

- Hybride werken
- Opkomend topic is AI.
- Sommige IAFs zijn begonnen AI voor auditing te gebruiken.

*Door pandemie digitale disruptie risico #5 2023.
Verwachting binnen 3 jaar dit #2 tijdsbesteding is van IAF.*

Top 10 risico's

- Nummer 1 – Cybersecurity and data security
- Nummer 2 – Human capital, diversity and talent management
- Nummer 3 - Macroeconomic and geopolitical uncertainty
- Nummer 4 - Change in laws and regulations
- Nummer 5 – Digital disruption, new technology and AI
- Nummer 6 – Climate change and environmental sustainability
- Nummer 7 – Business continuity, crisis management and disasters response
- Nummer 8 - Supply chain, outsourcing and '3th' party risk
- Nummer 9 - Financial, liquidity and insolvency risks
- Nummer 10 - Organisational governance and corporate reporting

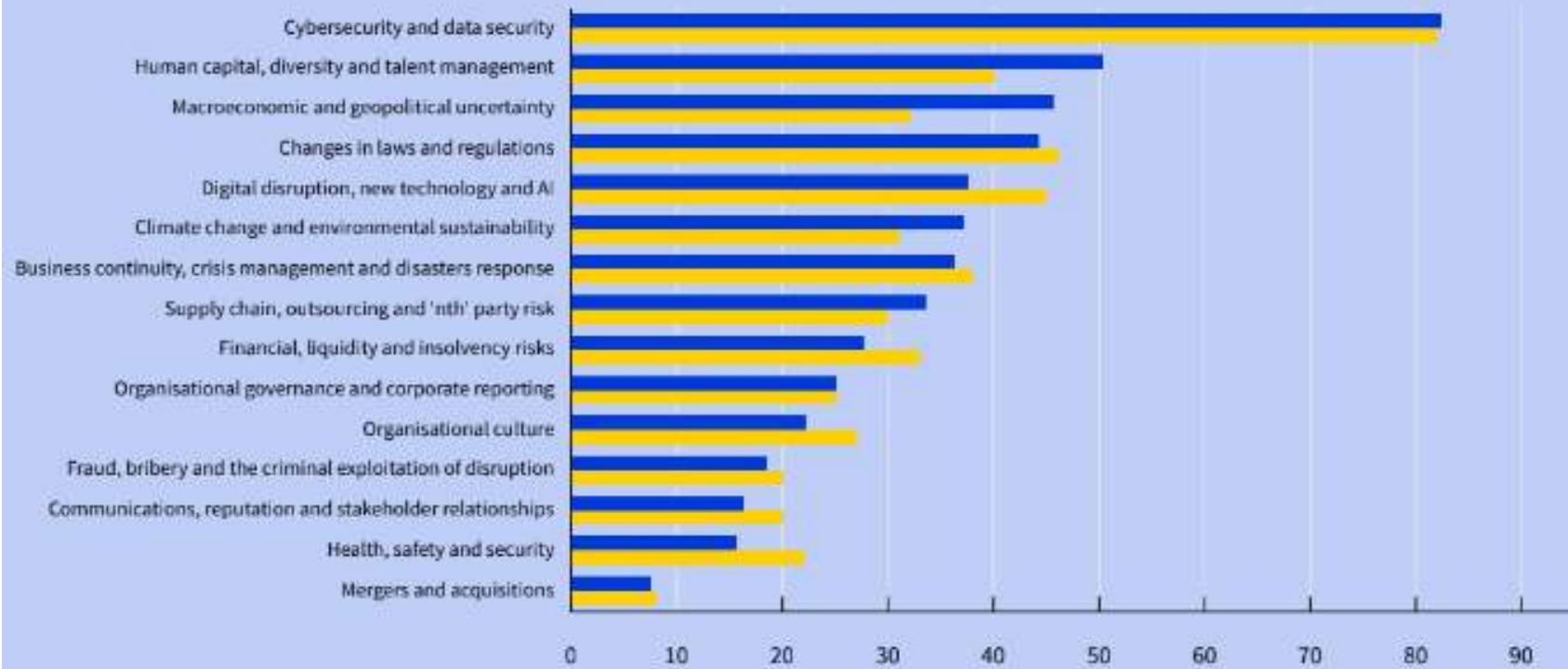

What are the top five risks your organisation currently faces?

Human capital risk moves into second place this year followed by macroeconomic and geopolitical uncertainty.

2023

2022

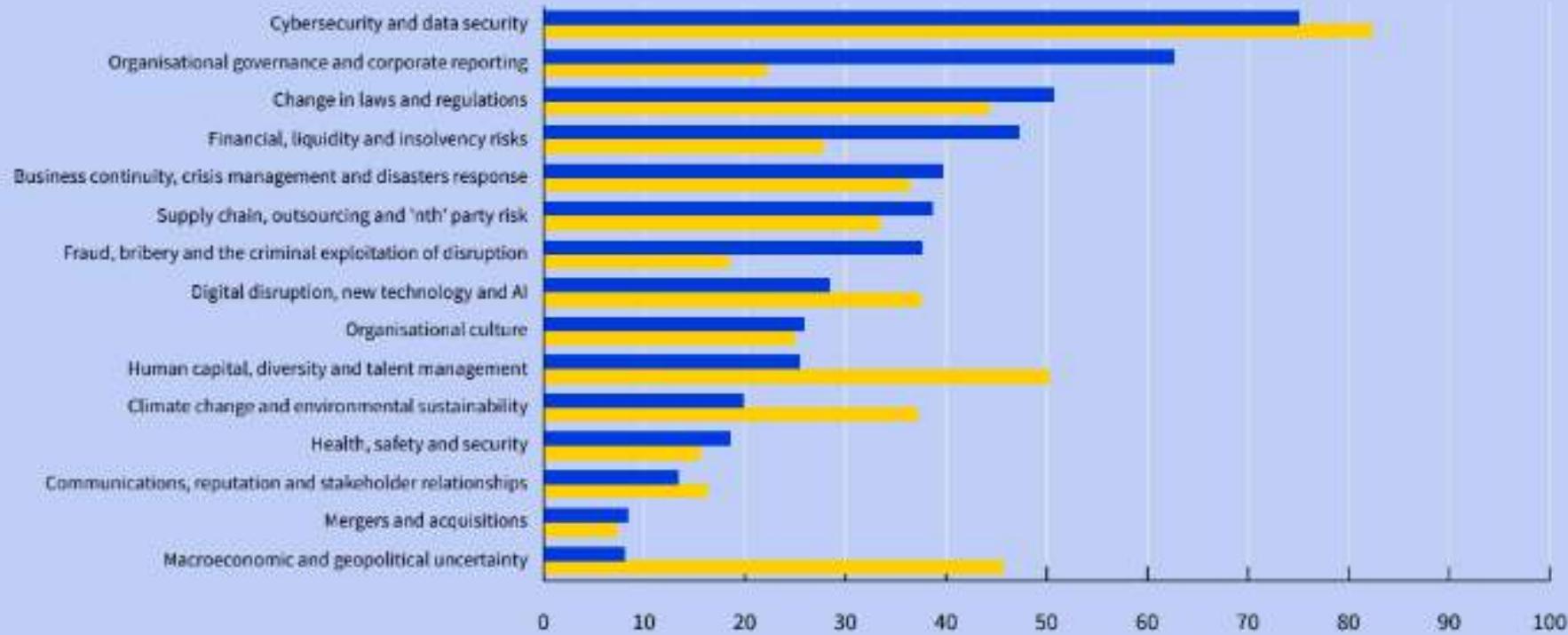
Tijdsbesteding

- Relatief stabiel maar risico's veranderen.
- Vraag: moeten audit functies niet meer agile worden?
- Tijdsbesteding human capital van positie 11 naar 10 in 2023. Tegelijkertijd enorme druk op het werven en behouden van gekwalificeerd personeel.
- Macroeconomic and geopolitical risk laag in termen van tijdsbesteding.
- Klimaatverandering verwachting is nummer 4 risico binnen 3 jaar. Momenteel nummer 11 in termen van tijdsbesteding.

What are the top 5 risks on which internal audit spends most time and effort?

Time spent
Risk priority

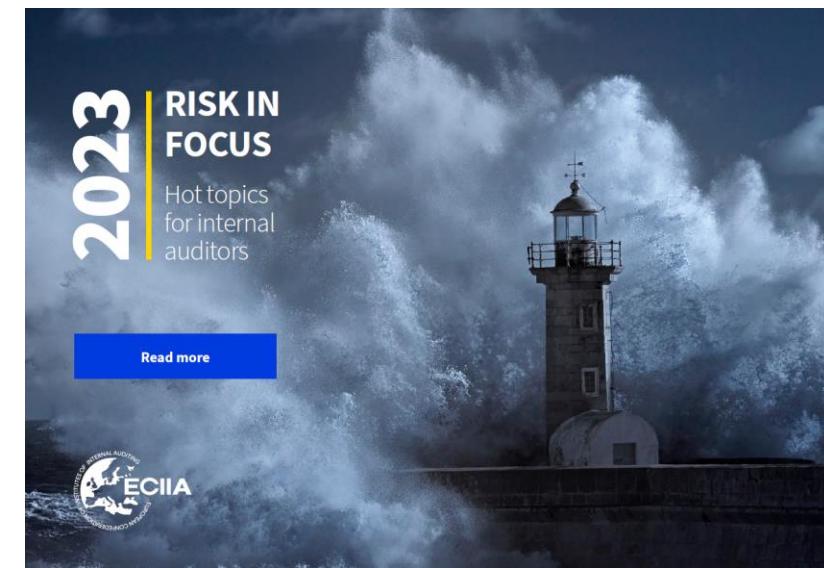

Rol IAF

- Voor alle 5 hot topics brede rol
  - Governance en risk management bespreken met de Board
  - Niet alleen compliance en vink exercitie / betrouwbaarheid KPIs.

Hoe rapport te gebruiken?

- Handvatten – geen voorschriften
  - Input audit plan en risicoanalyse individuele audits
  - Wat zijn potentiele risico's en waaraan besteden we de meeste tijd – Reflectie
  - Benodigde kennis en competenties
  - Benchmark
- Dialoog met stakeholders / Board – Board briefing
  - Interne en externe risico's
  - Black swans

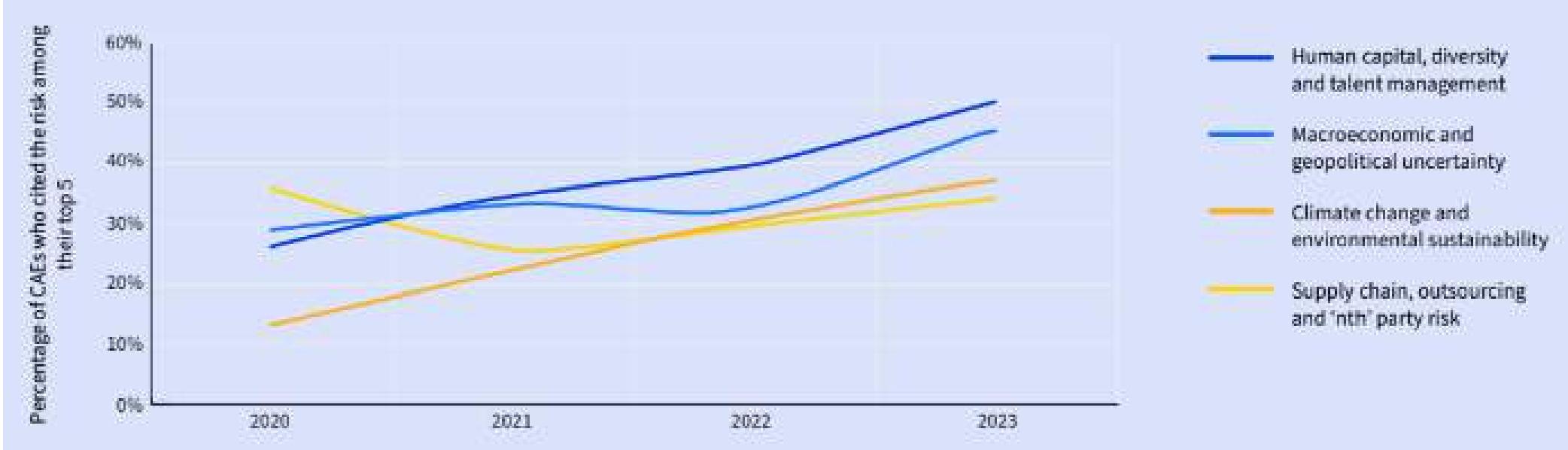

Bijlage

Risico trends

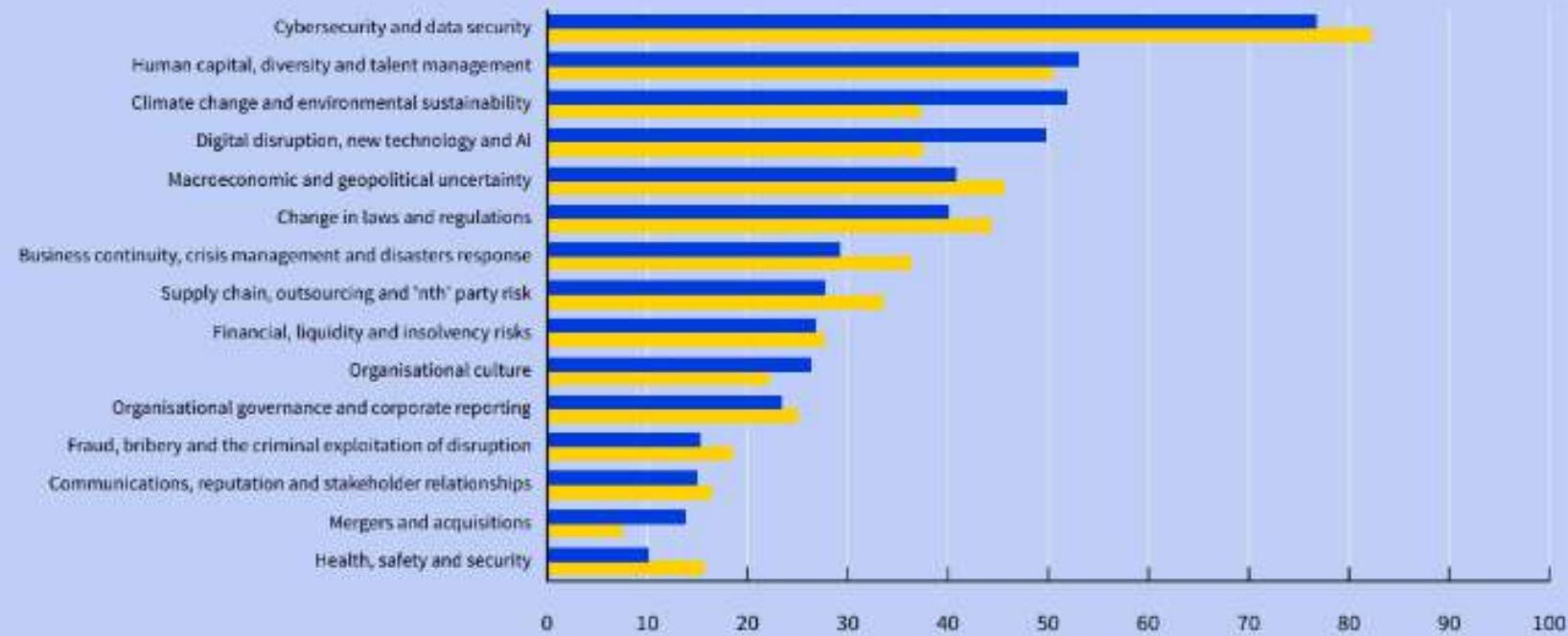
Risk trends over time

What are the top 5 risks that your organisation will face three years from now?

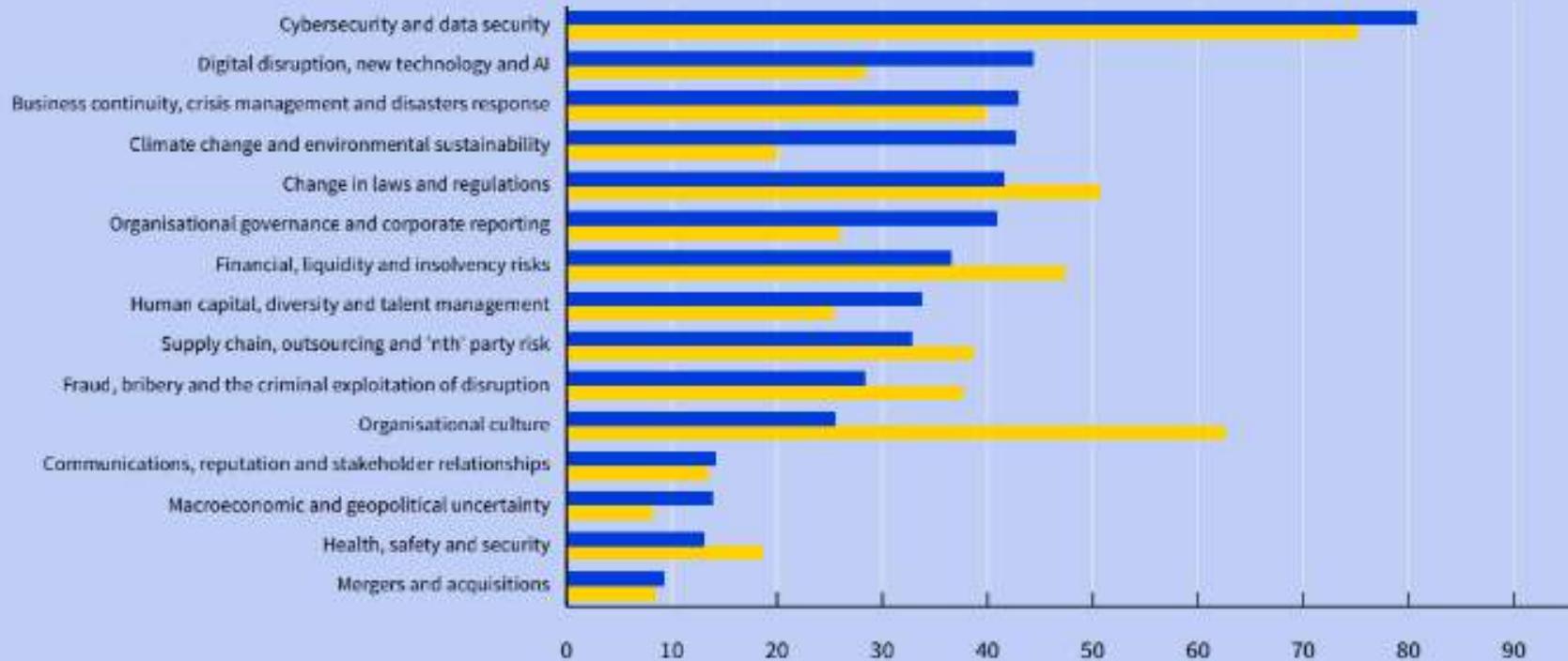
2026
2023

Cybersecurity and data risk is set to remain the number one risk to organisations.

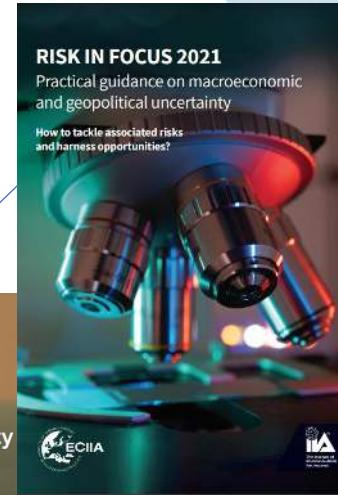
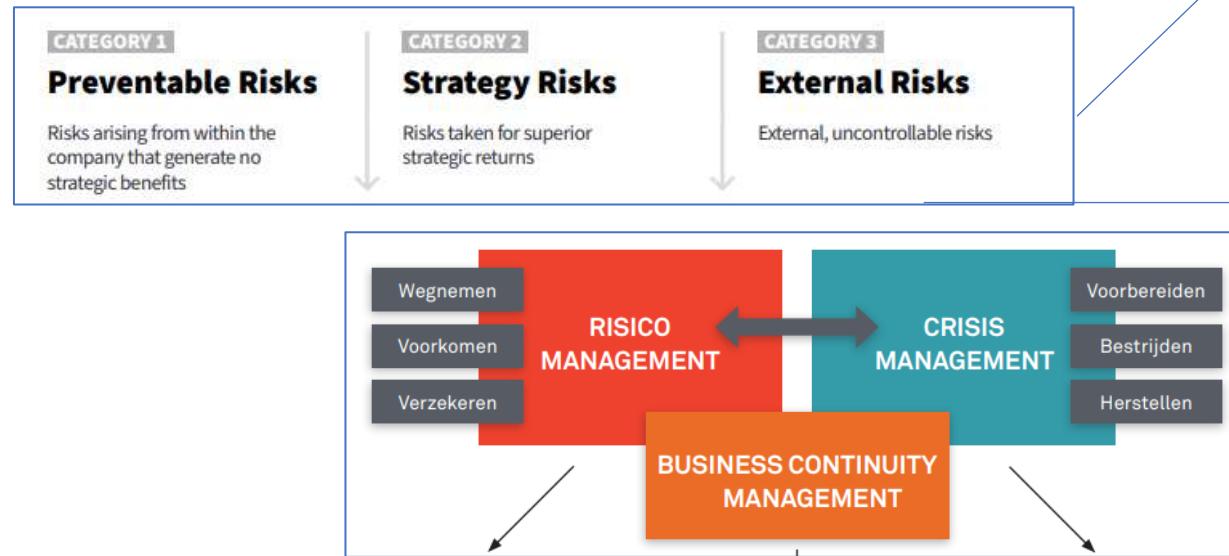
What are the top 5 risks you expect internal audit to spend the most time and effort addressing 3 years from now?

2026
2023

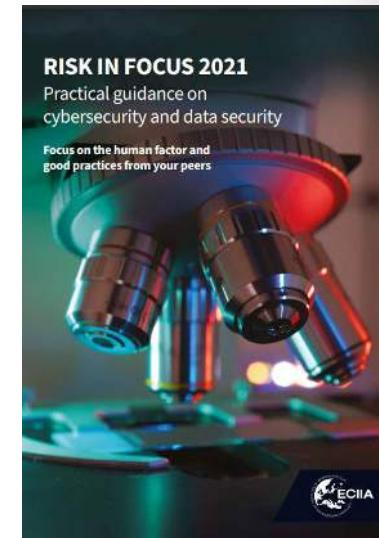
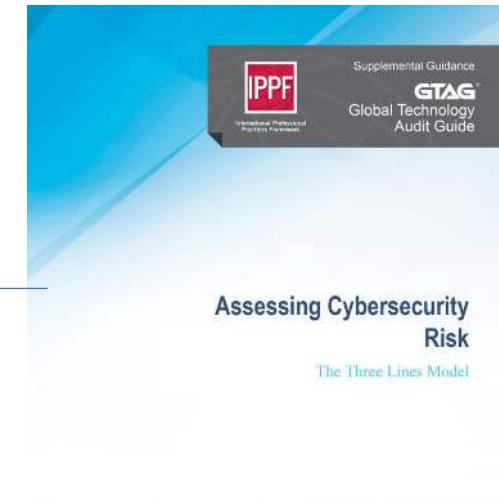
Geopolitical uncertainty | Practical Guidance

- Risk in focus 2021: Practical guidance on macroeconomic dan geopolitical uncertainty IIA NL.
- Practice Guide, Business Continuity Management IIA Inc.
- Handleiding voor internal audit, toetsen en adviseren over Business Continuity en Crisismanagement NBA

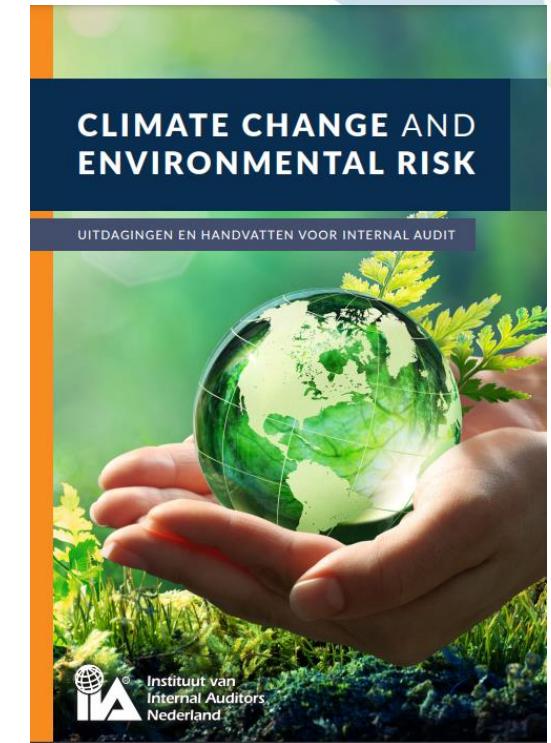
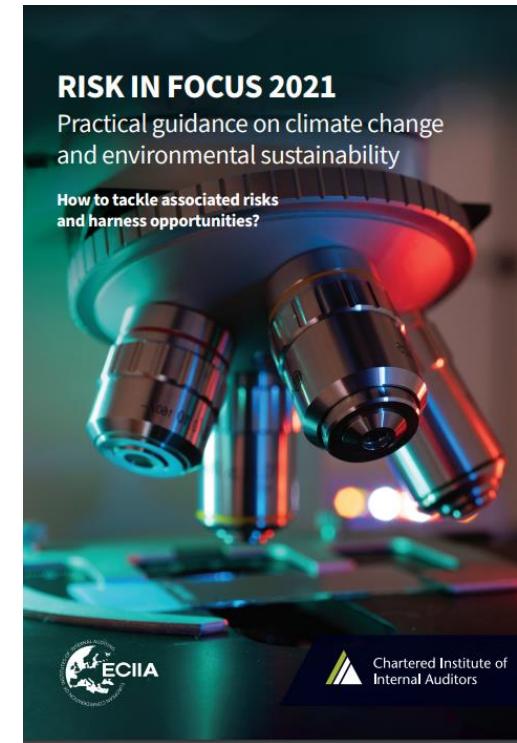
Cybersecurity | Practical Guidance

- Risk in focus 2021: Practical guidance on cybersecurity and data security ECIIA
- Assessing Cybersecurity Risk The Three Lines of Defense Model
IPPF Supplemental Guidance, IIA Inc

Climate change – Practical guidance

- [Climate change and environmental risk, uitdagingen handvatten voor internal audit IIA NL](#)
- [Risk in Focus 2021: Practical guidance on climate change and environmental sustainability IIA UK](#)

RISKEVENT'22

ISACA.®

Netherlands Chapter